

ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

Σε Έλληνα συγγραφέα το Βραβείο Λογοτεχνίας της Ε.Ε.

09.10.2014

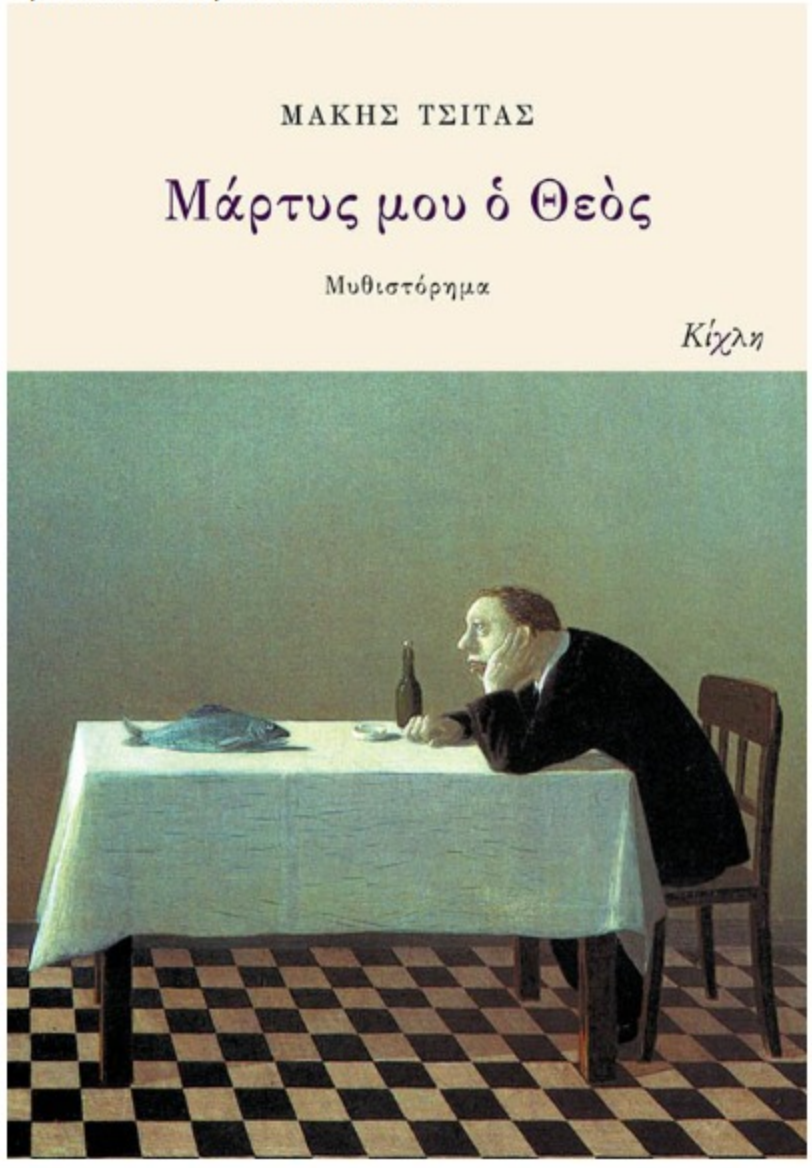
Με το βραβείο λογοτεχνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2014 τιμήθηκε ο Μάκης Τσίτας για το βιβλίο του Μάρτυς μου ο Θεός που κυκλοφόρησε το 2013 από τις Εκδόσεις Κίχλη. Η ανακοίνωση για τους νικητές των βραβείων, τα οποία απονέμονται στους καλύτερους νέους και ανερχόμενους συγγραφείς στην Ευρώπη, έγινε στη διεθνή έκθεση βιβλίου της Φρανκφούρτης την Τετάρτη 8 Οκτωβρίου, και μας έδωσε μια ανάσα, καθώς η Ελλάδα μπορεί ακόμα να δημιουργεί, εστώ κι αν ζει μέσα στη δίνη της κρίσης.

Όπως τόνισε η κ. Ανδρούλλα Βασιλείου, επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρμόδια για την Εκπαίδευση, τον Πολιτισμό, την Πολυγλωσσία και τη Νεολογία: «Τα βραβεία απονέμονται στους καλύτερους νέους και ανερχόμενους συγγραφείς στην Ευρώπη, ανεξάρτητα από τη χώρα προέλευσης ή τη γλώσσα τους. Έχουν σκοπό να αναδείξουν τις καλύτερες πένες στη σύγχρονη λογοτεχνία της Ευρώπης, να ενθαρρύνουν τις διασυνοριακές πωλήσεις και να προωθήσουν τη μετάφραση, την έκδοση και την ανάγνωση λογοτεχνικών έργων από άλλες χώρες. Το νέο πρόγραμμα της ΕΕ με τίτλο "Δημιουργική Ευρώπη" χορηγεί επιδοτήσεις για τη μετάφραση των έργων, βοηθώντας έτσι τους συγγραφείς να προσεγγίσουν αναγνώστες πέρα από τα εθνικά και τα γλωσσικά τους σύνορα».

Ο κάθε νικητής λαμβάνει χρηματικό έπαθλο 5.000 ευρώ. Το σημαντικότερο όμως είναι η πρόσθετη προώθηση και η διεθνής προβολή που αποσπά. Οι εκδότες τους ενθαρρύνονται να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης από την ΕΕ, ώστε τα βραβευθέντα έργα να μεταφραστούν σε άλλες γλώσσες και να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες αγορές. Οι νικητές των άλλων χωρών είναι οι: Ben Blushi (Αλβανία), Milen Ruskon (Βουλγαρία), Jan Némec (Δημοκρατία της Τσεχίας), Oddný Eir (Ισλανδία), Janis Jonevs (Λετονία), Armin Ohri (Λιχτενστάιν), Pierre J. Mejlak (Μάλτα), Oghjen Spahic (Μαυροβούνιο), Marente de Moor (Κάτω Χώρες), Uglješa Šajtinac (Σερβία), Birgül Oğuz (Τουρκία) και Evie Wyld (Ηνωμένο Βασίλειο).

Στην εορταστική τελετή για την απονομή των επάθλων στους φετινούς νικητές του βραβείου, η οποία θα γίνει στο Concert Noble στις Βρυξέλλες στις 18 Νοεμβρίου 2014, θα παραστούν η επίτροπος της ΕΕ για την Εκπαίδευση και τον Πολιτισμό, μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εκπρόσωποι της ιταλικής προεδρίας της ΕΕ.

Το Βραβείο Λογοτεχνίας θεσπίστηκε και απονέμεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Βιβλιοπωλών, το Συμβούλιο Ευρωπαίων Συγγραφέων και την Ομοσπονδία Ευρωπαίων Εκδοτών.

Έγραψαν για το βιβλίο:

«Το πρώτο μυθιστόρημα του Μάκη Τσίτα θεωρείται το καλύτερο της χρονιάς». (Εφημερίδα «Το Βήμα», 15/12/13)

«Ο Μάκης Τσίτας υπογράφει έναν συγκλονιστικό μονόλογο ενός άνεργου πενηντάρη, τυπικού αντιήρωα της καθημερινότητας, που συνδυάζει τη σπαρταριστή προφορική κωμική με την ευρηματική λεξιπλοαία». (Αριστοτέλης Σαΐνης, «Εφημερίδα των Συντακτών», 14-15/12/13)

«Με δυο λόγια, ένα σπαρταριστό μυθιστόρημα, άψογο τεχνικά και μυθοποιητικά, ικανό να προσελκύσει αναγνωστικό κοινό, ικανό να προκαλέσει κόντρες και συζητήσεις». (Χρήστος Παπαγεωργίου, περιοδικό «Φρέαρ», Δεκέμβριος 2013)

«Το ΜΑΡΤΥΣ ΜΟΥ Ο ΘΕΟΣ δεν εντυπωσιάζει μόνο για την πρωτοτυπία του θέματος, την ανάπτυξη της πλοκής και τη διάπλαση του κεντρικού χαρακτήρα, μα κυρίως για τη λογοτεχνικότητα του κειμένου». (Φίλιππος Φιλίππου, «Οδός Πανός», Απρίλιος-Ιούνιος 2014)

«Πρόκειται για ένα ακριβέστατο ψυχογράφημα του Νεοέλληνα, με ό,τι αποτελεί τη βάση της φιλοσοφίας του, το οποίο ο Τσίτας συνθέτει μέσα από ποικίλες εκφάνσεις της γύρω μας πραγματικότητας, αποφορτίζοντας με χιούμορ τις ζωφερές συνθήκες». (Μαρία Στασινοπούλου, «Εφημερίδα των Συντακτών», 01/09/13)

«Η οικονομία του λόγου, το ισορροπημένο ζύγισμα της πρότασης, ο ρυθμός της φράσης, η θεατρικότητα, στοιχεία που χαρακτήριζαν τη γραφή του Μάκη Τσίτα στα πρώτα του πεζά, παρουσιάζονται εδώ δουλεμένα και κατακτημένα». (Λαμπρινή Κουζέλη, Εφημερίδα «Το Βήμα», 18/08/13)

«Χτισμένο σαν ατέρμονος εσωτερικός μονόλογος που κλιμακώνεται σταδιακά καθώς προστίθενται συνεχώς νέες ψηφίδες στην εικόνα του αφηγητή-αντιήρωα, το αφήγημα του Τσίτα θυμίζει μουσική σύνθεση που δεν εμφανίζει μεν διατονικές ή χρωματικές μετατροπές αλλά οδηγείται, μέσα από τα υπνωτιστικά επαναλαμβανόμενα μοτίβα της, σ' ένα υποβλητικό και άκρως δραματικό κρεσέντο για να κορυφωθεί σε μια βίαιη τελευταία κραυγή - κραυγή υπαρξιακής εξουθένωσης». (Κατερίνα Σχινά, περιοδικό «The books' journal», Αύγουστος 2013)

«Στο μυθιστόρημα του Μάκη Τσίτα θα παρακολουθήσουμε μιαν εξαρχής διαστρεβλωμένη και παραμορφωμένη πραγματικότητα με όχημα το βαρύ παραλήρημα ενός πενηντάρη: ένα πρόσωπο που θα αποτυπώσει στις ψυχωτικές του αντιδράσεις μια κοινωνία αγκιστρωμένη στις προκαταλήψεις, τη σύγχυση και τον συντηρητισμό και ανίκανη να αναζητήσει την οποιαδήποτε διέξοδο από το λαούμι στο οποίο έχει αποκλειστεί. Ένα βιβλίο όπου το συλλογικό συμπλέκεται αξεχώριστα με το ατομικό για να ανασύρει στην επιφάνεια μια μακροχρόνια παθολογία: μια παθολογία ριζωμένη στα βαθύτερα στρώματα της καθημερινής μας ζωής». (Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, oapagnostis.gr, 17/12/13)

«Οι περιγραφές του ήρωα, οι ερμηνείες και οι αξιολογήσεις του, ειδικά με τις λεκτικές του επιλογές και συνάψεις και τους νεολογισμούς του, προκαλούν από μείδισμα ως γέλια ακράτητα». (Τιτίκα Δημητρούλια, εφημερίδα «Η Καθημερινή», 04/08/13)

«Η σπειροειδής-πρωτοπρόσωπη αφήγηση ξεχωρίζει ως το δυνατότερο στοιχείο του κειμένου. Ο συγγραφέας περνά χωρίς διακριτικά από το παρόν στο εγγύς παρελθόν και από εκεί στην παιδική ηλικία του ήρωα, αναδεικνύοντας τη ρίζα του προβλήματος, που άπτεται της ψυχοπαθολογίας». (Γιάννης Στάμος, εφημερίδα «Ελευθεροτυπία», 16/08/13)

«Ο ήρωας μοιάζει να γίνεται η άκρη εκείνη του νήματος που θα ξετυλίξει το... κουβάρι του εθνικού δράματος: την αρχή του τέλους μιας ασυνάρτητης και ανισόρροπης κοινωνίας». (Ξενοφών Α. Μπρουτζάκης, Εφημερίδα «Το Ποντίκι», 31/10/13)

«Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε πως ο Χρυσοβαλάντης είναι στα καθ' ημάς, ο Ακάκιος Ακάκιεβιτς του Νικολάι Γκόγκολ, ένας ταπεινός γραφιάς αυτός με το περίφημο «παλτό» του, ο οποίος μέσα από την ιλαροτραγωδία του χτυπάει το γραφειοκρατικό κατεστημένο και, ευρύτερα, την κοινωνική αδικία στη Ρωσία. Μόνο που ο Χρυσοβαλάντης δεν την χτυπάει απλώς, αλλά και την καταδεικνύει και με το δάχτυλο την ξεμπροστιάζει, ρίχνοντας καταγής όλα τα προσώπια της». (Ανθούλα Δανιήλ, περιοδικό «The books' journal», Νοέμβριος 2013)

«Το μυθιστόρημα ΜΑΡΤΥΣ ΜΟΥ Ο ΘΕΟΣ ελκύει σαν μαγνήτης τον αναγνώστη, το διαβάζει μονορούφι από την πρώτη πρόταση μέχρι το τέλος. Χαίρεσαι τη γνήσια λογοτεχνία που μιλάει και εισχωρεί βαθιά στην καρδιά φωτίζοντας σκοτεινές πτυχές, αβυσσολέες επιθυμίες, τρικυμώδεις σχέσεις. Τα πάντα συναρπαστικά -αν και τόσο δραματικά- κατοχυγιασμένα στην πλοκή, την αφηγηματική ροή, σε κάθε λεπτομέρεια, σε κάθε λέξη». (Αλεξάνδρα Μπακονικά, περιοδικό «Μανδραγόρας»)

«Ένα από τα καλύτερα ελληνικά μυθιστορήματα, με πρωταγωνιστή έναν τυπικό αντιήρωα της εποχής μας σε έναν αλλότριο κόσμο». (Τίνα Μανδηλαρά, περιοδικό «People», 28/11/13)

«Το ίδιο φουές βιβλίο ΜΑΡΤΥΣ ΜΟΥ Ο ΘΕΟΣ, καθρεφτίζει τον Έλληνα που όλοι "αγαπήσαμε" με τον αυτοσαρκασμό του απόλυτου βιβλιο-troll». (Φοίβος Δεληβοριάς, propaganda.gr, 12/11/13)

«Ο Τσίτας, στο πρώτο μυθιστόρημά του, πετυχαίνει κάτι αξιοπρόσεχτο. Συγκινεί χωρίς να εκβιάζει, έχοντας για όπλα το χιούμορ και τη στρωτή-επινοητική-απολουστική γλώσσα του, μέσα από την οποία καταφέρνει να δημιουργήσει έναν σύγχρονο εμβληματικό χαρακτήρα. Κοιτώντας στο ειδικό και φαινομενικά τετριμμένο του Έλληνα μικροαστού μιλάει και λέει αλήθειες για το γενικό του ελληνικού (και ίσως πανανθρώπινου) γίνεσθαι». (Γιώργος Ρομπόλας, εφημερίδα «Metropolis», 31/10/13)

«Κιόριμο πρωτίστως κοινωνικοπολιτικό, εφιαλτικού ρεαλισμού, φέρνει τον αναγνώστη αντιμέτωπο με μια πραγματικότητα που μάταια τόσο καιρό απέφευγε να αντικρίσει βρίσκοντας καταφύγιο στον προσωπικό του μικρόκοσμο». (Γιάννης Καλογερόπουλος, περιοδικό «Εξώστης», 01/10/13)

share it

